

TURUN YLIOPISTO

Kliininen laitos, Lääketieteellinen tiedekunta

FINNILÄ, SAMI: Increased migration of uncemented acetabular cups in female total hip arthroplasty patients with low systemic bone mineral density – A 2-year RSA and 8-year radiographic follow-up study of 34 patients

Syventävien opintojen kirjallinen työ, 7 s.

Ortopedia ja traumatologia

Marraskuu 2015

On mahdollista, että alentunut luun tiheys hidastaa lonkan kokotekonivelen osien kiinnittymistä luuhun ja siten vaarantaa lonkan tekonivelleikkauksen lopputuloksen. Tähän viittaavia löydöksiä on tehty monien eri tekonivelten komponenttien ja mm. lonkan kokotekonivelen varsiosan kohdalla. Aikaisemmin on osoitettu, että erityisesti normaalia suurempi liike ylöspäin lisää potilaan riskiä uusintaleikkaukseen 10 vuoden seurannassa. Tässä työssä vertailtiin kuppiosan liikettä postmenopausaalisilla potilailla, joiden luuntiheys oli normaali tai alentunut.

Potilasaineisto koostui 34:stä vaihdevuodet ohittaneesta naisesta, joiden keski-ikä oli 64 vuotta. Lonkan kokotekonivelen komponenttien liikkeen seuraamiseen käytettiin RSA:ta (Radiostereometric Analysis). Komponenttien liikettä seurattiin kahden vuoden ajan. Lisäksi potilaiden subjektiivista vointia seurattiin ja radiologista lopputulosta arvioitiin seurannassa, jonka kesto oli keskimäärin kahdeksan vuotta. Kaikille potilaille teetettiin luuntiheysmittaus ennen leikkausta ja tämän tuloksien perusteella potilaat jaettiin normaalin ja madaltuneen luuntiheyden ryhmiin. Lisäksi jaoinme potilaat RSA-seurannan lopuksi kolmeen eri riskiluokkaan sen perusteella, kuinka paljon kuppiosa oli liikkunut ylöspäin kahden vuoden kohdalla.

Potilailla, joiden luuntiheys oli alentunut, kuppiosa liikkui enemmän ylöspäin luiseen lantioon nähden kuin potilailla, joiden luuntiheys oli normaali. Ero näytti syntyvän ensimmäisen leikkauksen jälkeisen vuoden aikana, minkä jälkeen ero ryhmien välillä ei enää kasvanut. Matalamman luuntiheyden ryhmään kuuluneilla oli suurempi riski kuulua korkeampaan riskiluokkaan kahden vuoden kohdalla. Kuitenkaan kahdeksan vuoden radiologisessa seurannassa ryhmien välillä ei esiintynyt eroja eikä ketään tutkimukseen osallistuneista ole jouduttu lähettämään uusintaleikkaukseen kuppiosan komplikaatioiden vuoksi.

Löydösten perusteella on mahdollista, että potilaat, joiden luuntiheys on madaltunut, ovat alttiimpia lonkan kokotekonivelen kuppiosan uusintaleikkauksille 10 vuoden seurannassa. Asian varmistamiseksi tarvitaan lisää tutkimuksia ja toisaalta samalla voitaisiin tutkia, voidaanko lisääntyntä kuppiosan liikettä ehkäistä esimerkiksi luuntiheyttä kasvattavalla lääkityksellä.

Asiasanat: lonkan kokotekonivel, osteoporoosi, RSA